

Til kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup

30. november 2020

Innspill til handlingsplanen om bærekraftsarbeidet

WWF Verdens naturfond takker for muligheten til å komme med innspill til handlingsplanen om bærekraftsarbeidet i Norge. Vi vil konsentrere våre innspill om to forhold: For det første; naturens og økosystemenes grunnleggende betydning for muligheten til å oppnå alle bærekraftmålene. For det andre; behovet for å forankre gjennomføringen av planen på høyeste politiske og administrative nivå.

Mange av bærekraftmålene påvirker hverandre gjensidig. Det er likevel slik at biosfæren danner grunnlaget for mulighetene til å oppfylle alle de andre. Så lenge tilstanden til natur og klima i verden fortsetter å forverres, vil forutsetningene for å oppnå samfunnsmessige og økonomiske mål også bli dårligere. Derfor kommer man ikke utenom å prioritere bærekraftmålene 6, 13, 14 og 15, ikke som frittstående mål i konkurranse med de andre, men som de andre målenes fundament. All utvikling må skje med det målet for øye at vi må bringe menneskelig påvirkning på biosfæren inn under naturens tålegrenser. **Hensynet til natur og klima må håndteres som premiss for å nå andre mål.**

Stockholm Resilience Center har illustrert dette forholdet ved hjelp av en talende figur: <https://www.stockholmresilience.org/research/research-news/2016-06-14-how-food-connects-all-the-sdgs.html>

I globalt perspektiv innebærer dette at arbeidet med å nå bærekraftmålene bare har forutsetning for å lykkes i den grad man også klarer å nå målene i Parisavtalen for klimaet og den kommende globale naturavtalen. Denne erkjennelsen ligger under den såkalte [Leaders' Pledge for Nature](#), lansert under FNs generalforsamling sist høst, og fortjenstfullt signert av statsminister Erna Solberg og 70 andre statsledere.

Leaders' Pledge for Nature knytter eksplisitt mål om bærekraftig utvikling til nødvendige, transformativ endringer i økonomi og samfunn, for å stanse tapet av natur og stabilisere klimaet. Slike transformativ endringer krever omstilling i alle viktige samfunnssektorer. Løsningene vil gripe inn i vilkår for produksjon, handel og investeringer, så vel privat som offentlig forbruk, bistand, landbruk, naturvern og naturforvaltning – for å nevne noen av de viktigste områdene.

Denne typen ambisiøst og gjennomgripende omstillingsarbeid har i norske nærområder fått et betydelig eksempel i EUs European Green Deal. Den norske handlingsplanen for bærekraft bør ha et tilsvarende ambisjonsnivå.

Dette leder oss til vårt andre hovedpoeng, nemlig behovet for å forankre gjennomføringen av planen på høyeste politiske og administrative nivå. Her vil vi få vise til Riksrevisjonens

undersøkelse av styring og rapportering på den nasjonale oppfølgingen av FNs bærekraftsmål, publisert tidligere denne måneden. Der oppsummerer Riksrevisjonen at «Regjeringen er på etterskudd med gjennomføringen av FNs bærekraftsmål. Det har manglet koordinering, planlegging og kartlegging av status».

Transformative endringer for bærekraft er en nasjonal omstillingsoppgave, utpreget tverrsektoriell i sin karakter, og i sterkt behov av nettopp koordinering, planlegging og kartlegging av status. Det mangler ikke på målsettinger, men det mangler på organisering på riktig nivå. **Det vil i fortsettelsen være en forutsetning for å lykkes med handlingsplanen for bærekraftsarbeidet at ansvaret for gjennomføring og oppfølging av planen plasseres på det høyeste nivået vi har; det vil si på statsministerens kontor.**

Her vil vi få vise til organiseringen av tilsvarende arbeid i Finland. Finland har satt ned en nasjonal kommisjon for bærekraftig utvikling under ledelse av landets statsminister, med mandat å sikre at de internasjonale bærekraftmålene inkluderes i nasjonal politikk.

Vi ber om at den norske handlingsplanen for bærekraftsarbeidet lanseres sammen med en ansvars plassering og organisering som står i stil med de mål man forsøker å sette ut i livet. Integring av krevende målsettinger på tvers av sektorer vil ikke kunne lykkes uten aktiv ledelse fra øverste politiske og administrative nivå. Vi ber Norge se til EUs European Green Deal for ambisjonsnivå og til land med gode erfaringer, som Finland, for organiseringsmodeller.

Lykke til med et svært viktig arbeid!

Vennlig hilsen WWF Verdens naturfond

Else Hendel
Fungerende miljøpolitisk leder
ehendel@wwf.no

Jon Bjartnes
Miljøpolitisk nestleder
jbjartnes@wwf.no